

**HAYVONLAR VA O'SIMLIKLARA UCHRAYDIGAN PARAZIT
ZAMBURUG'LAR**

Egamberdiyeva Marjona Xusniddin qizi

TKTI SHahrisabz filiali p'qituvchisi

Asrorova Sevinch Azamat qizi

TKTI SHahrisabz filiali talabasi

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi zamburug'larning turli shakllari, o'ziga xos, umumiy ekanligini ko'rsatdi mualliflar tomonidan o'rnatilmagan mansubligi ko'pincha exinokokklarda topilgan operatsiya qilingan bemorlar va parazitni o'rab turgan mezbon to'qimalarning uyali reaksiyasi bog'liq edi ularning mavjudligi haqida. Bunaqa materiallari va usullari. Gelmintologik usullari, morfologik, gematologik, bakteriologik, biokimyoviy, immunologik va serologik ishda tadqiqotlar ishlatilgan. Har xil turdagi 105 hayvondan (qo'ylardan) exinokokk suyuqligi, qoramol, cho'chqalar, otlar, tuyalar, echkilar) zamburug'lar borligi uchun tekshirildi

Kalit so'zlar: tadqiqot natijalari va ularni muhokama qilish. Lichinkani o'rganish natijalari exinokokk, exinokokk suyuqligining mikrobiologiyasi, ajratilgan mikroorganizmlarning xususiyatlari exinokokk suyuqligi, parazitning morfologik modifikatsiyasi, devorlarning gistologik tuzilishi quyidagi xulosalar chiqarishga ruxsat bering.

Har xil turdagi 105 hayvondan (qo'ylar, qoramollar, cho'chqalar, otlar, tuyalar) echinokokk suyuqligi, echki) Parazit zamburug'ning jinsining qo'ziqorinlari va barcha holatlarda sferulalar borligi tekshirildi jins vakillaridan parazit zamburug' aniqlandi. Barcha hayvonlarda qo'ziqorin sferulalari jinsdan parazit zamburug' qonda ham aniqlangan. Ularning soni qonda va qonda exinokokk suyuqligi hisoblab chiqilgan, qo'ziqorin konsentratsiyasining o'zaro bog'liqligi qon va suyuqlikdagi elementlar yoki parazit kistalarining tarkibi aniqlandi. Tadqiqot natijalari va ularning muhokamasi. Lichinka exinokokk, exinokokk mikrobiologiyasini o'rganish natijalari suyuqlik, exinokokk suyuqligidan ajratilgan mikroorganizmlarning xususiyatlari,

morfologik modifikatsiyasi parazitdan devorlarning gistologik tuzilishi quyidagi xulosalar chiqarishga imkon beradi. Aksariyat tadqiqotchilarning da'volaridan farqli o'laroq, biz 74% hollarda exinokokk suyuqligini topdik mikrobial flora mavjud. Shu bilan bir vaqtda, chig'anoqlari gistologik tadqiqotlar dalolat sifatida parazit va exinokokk pufakchalari kapsulasining devorlari, u exinokokkda ham bo'lishi mumkin bakteriologik steril exinokokk suyuqligi bo'lishi mumkin bo'lganidek, to'liq hayotiy parazitning suyuqligi distrofik o'zgargan va hatto o'lik membranalari bo'lgan exinokokk siydik pufagida. Binobarin, hatto exinokokk siydik pufagingining nekrozi har doim ham exinokokk infeksiyasini keltirib chiqarmaydi

Mitoxondriyada sezilarli halokatli o'zgarishlar topildi, ular tashqi membranani yo'q qilish, Kristning disorganizatsiyasi. Bu o'sishni tushuntiradi kasallikning dastlabki bosqichida fosfolipidlar. Biroq, bir oydan keyin tarkibiy o'zgarishlar kardiyomiyotsitlar kamroq talaffuz qilindi, bu tananing kompensatsion funksiyalarini ko'rsatadi. Umumiy klinik ko'rsatkichlardan leykotsitlar formulasida doimiy anemiya kuzatildi, monotsitoz bilan birga limfotsitoz va eozinofiliya kuzatildi, ESR normal holatda edi chegaralari. Biokimyoviy parametrlarga kelsak, umumiy zardob fosfolipidlari sezilarli darajada edi infeksiyalangan qo'zilarida nazorat qo'zilariga nisbatan ko'paygan. Rasm dinamikasini o'rganish exinokokkoz, pecilomikoz, sistitserkozda qonning oqsil tarkibi, alveokokkoz, gelmintlar va sferalarning invaziv lichinkalari bilan birinchi aloqasi aniqlandi mezbon to'qimalarga qo'ziqorinlari qon oqsillari spektrida o'zgarishlarga olib keldi. Umumiy oqsilning kamayishi albuminlar va gammaglobulinlar tufayli yuzaga keldi, bu quyidagilarni ko'rsatadi himoya gumoral omillarni bostirish. Keyinchalik, sezilarli pasayish va qaytish boshlang'ich darajasi tashkil etildi. Bu nonspesifik gamma globulinlarni safarbar qilish bilan bog'liq va parazitlarning o'sishi bilan zulum sodir bo'ladi. Takroriy o'sish shakllanish bilan bog'liq maxsus gammaglobulinlar. To'qimalarning parchalanishi mahsuloti bo'lgan va sitotoksinlar autoallergiya rivojlanishi, patologik jarayonning rivojlanishida katta rol o'ynaydi gelmintoz bilan yurak to'qimalari. Ushbu kuzatuvlar ko'pchilik bilan xulosa qilishga imkon beradi pecilomikoz bilan murakkablashgan gelmintoz, yurak mushaklarida morfologik o'zgarishlar rivojlanadi

lichinkalarning migratsiya yo'li va gelmintlarning lokalizatsiyasidan qat'i nazar, hayvonlarning. Bosqin paytida yurakdagi morfologik rasm o'ziga xos emas va uning namoyon bo'lishi sifatida xizmat qiladi allergik miokardit, qon tomirlari devorlarining o'zgarishi, nekrozi va miofibrillar, to'qimalarning eozinofil infiltratsiyasi va kardiyomiyositlarning degeneratsiyasi. Ga binoan miyokardning shikastlanish darajasi, bu klinik ko'rinishlarning og'irligiga sezilarli ta'sir qiladi va kasalliklarning natijasi.

Xulosa

Yurak shikastlanishining toksik belgilari mavjud edi. Umumiy yuqtirilgan qo'zilarning holati nazoratga nisbatan og'irroq edi. Umumiy yuqtirilgan qo'zilarning holati nazoratga nisbatan og'irroq edi. Bittadan keyin gelmint tuxumlari bilan infeksiya, miyokarda hosil bo'lgan limfotsitlarning katta fokal infiltratlari yurak va keyinchalik fibroblast tarqalishi sodir bo'ldi. Keyinchalik, miokarda aniq o'zgarishlar miofibrillarning shishishi va parchalanishi bilan tavsiflangan kardiyomiyotsitlar topildi. Mitoxondriyada sezilarli halokatli o'zgarishlar topildi, ular tashqi membranani yo'q qilish, Kristning disorganizatsiyasi. Bu o'sishni tushuntiradi kasallikning dastlabki bosqichida fosfolipidlar. Biroq, bir oydan keyin tarkibiy o'zgarishlar kardiyomiyotsitlar kamroq talaffuz qilindi, bu tananing kompensatsion funktsiyalarini ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Вахидова А. М., Мурадова Э. В., Худоярова Г. Н. Экспериментальный эхинококкоз у поросят //Молодежь и медицинская наука в XXI веке. – 2019. – С. 165-166.
2. Вахидова А. М., Мурадова Э. В., Худоярова Г. Н. Экспериментальный эхинококкоз у поросят //Молодежь и медицинская наука в XXI веке. – 2019. – С. 165-166.
3. Худаярова Г. Н. и др. Исследования иммунологического статуса больных эхинококкозом и бронхиальной астмой, осложнённых пециломикозом и иммунореабилитация //Приоритетные направления развития науки и образования. – 2019. – С. 241-244.

4. Худаярова Г. Н. и др. Микробиологические и морфологические исследования эхинококков от прооперированных больных //Вопросы науки и образования. – 2019. – №. 28 (77). – С. 110-118.
5. Mamatkulovna V. A., Vladimirovna M. E., Mammadov A. N. Properties of Strains of Staphylococcus Aureus Taken From People in Rural Areas in Winter Conditions //INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH SYSTEMS AND MEDICAL SCIENCES. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 92-94.
6. Вахидова А. М., Балаян Э. В. РАСПРОСТРАНЕНИЕ ЭХИНОКОККОЗА, ОСЛОЖНЕННОГО ПЕЦИЛОМИКОЗОМ СРЕДИ НАСЕЛЕНИЯ И ДОМАШНИХ ЖИВОТНЫХ ГОРОДА САМАРКАНДА //ИННОВАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ В НАУКЕ, ЭКОНОМИКЕ И ОБРАЗОВАНИИ: ТЕОРИЯ, МЕТОДОЛОГИЯ, ПРАКТИКА. – 2017. – С. 202-230.